ROZHODNUTIE RADY (EÚ) 2020/768

z 9. júna 2020,

ktorým sa mení rozhodnutie (EÚ) 2016/915, pokiaľ ide o referenčné obdobie, ktoré sa má použiť na meranie rastu emisií CO_2 s cieľom zohľadniť dôsledky pandémie COVID-19 v kontexte systému CORSIA

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1 v spojení s článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

(1) V roku 2016 na svojom 39. zasadnutí Zhromaždenie Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO) zriadenej Chicagským dohovorom o medzinárodnom civilnom letectve (ďalej len „dohovor“) rozhodlo vo svojej rezolúcii A39 – 3 (ďalej len „rezolúcia A39 – 3“) o vytvorení globálneho trhového opatrenia na obmedzenie emisií skleníkových plynov z medzinárodnej leteckej dopravy na ich úrovne v roku 2020. Pozícia Únie týkajúca sa vypracovania a prijatia tohto mechanizmu a jeho rôznych podrobných prvkov sa stanovila rozhodnutím Rady (EÚ) 2016/915 ([1]).

(2) Rada ICAO na svojej desiatej schôdzi v rámci 214. zasadnutia dňa 27. júna 2018 prijala prvé vydanie IV. zväzku prílohy 16 k dohovoru: Medzinárodné normy a odporúčané postupy v oblasti ochrany životného prostredia – systém kompenzácie a znižovania emisií uhlíka v medzinárodnom letectve (ďalej len „systém CORSIA“). V súlade s rezolúciou A39 – 3, ktorá bola nahradená rezolúciou A40 – 19 prijatou zhromaždením ICAO na jej 40. zasadnutí (ďalej len „rezolúcia A40 – 19“), sa v prvom vydaní okrem iného stanovujú emisné hodnoty, ktoré sa majú používať na výpočet faktorov rastu (faktor rastu odvetvia aj faktory rastu pre prevádzkovateľov lietadiel). Tieto hodnoty sa určujú ako priemer emisií CO_2 z medzinárodnej leteckej dopravy, na ktorý sa počas rokov 2019 a 2020 vzťahuje systém CORSIA (na úrovni odvetvia a na úrovni jednotlivých prevádzkovateľov lietadiel).

(3) Výsledkom prebiehajúcej pandémie COVID-19 bude v roku 2020 podstatné zníženie emisií CO_2 z medzinárodnej leteckej dopravy. V dôsledku toho sa teda na výpočet faktorov rastu budú používať podstatne nižšie hodnoty emisií v rámci systému CORSIA. Pokiaľ sa tieto hodnoty nezmenia, použitie takýchto výrazne nižších hodnôt emisií v rámci systému CORSIA by mohlo viesť k značne vyšším kompenzačným požiadavkám v závislosti od miery oživenia medzinárodnej leteckej dopravy a od vývoja emisií CO_2 z medzinárodnej leteckej dopravy.

(4) Je pravdepodobné, že Rada ICAO na svojom 220. zasadnutí 8.– 26. júna 2020 prijme rozhodnutie, pokiaľ ide o zmenu hodnôt emisií použitých na výpočet faktorov rastu v rámci systému CORSIA, a to presnejšie vzhľadom na referenčné obdobie, ktoré sa má zohľadniť (ďalej len „základné obdobie“), a je skutočne dôležité, aby tak urobila.

(5) Akákoľvek zmena medzinárodných noriem a odporúčaných postupov v rámci systému CORSIA by predstavovala rozhodnutie prijaté orgánom zriadeným na základe dohody, ktoré má právne účinky v zmysle článku 218 ods. 9 ZFEÚ.

(6) Únia a jej členské štáty síce dôsledne presadzujú celosvetový cieľ zníženia emisií skleníkových plynov z medzinárodnej leteckej dopravy na úrovni nie vyššej ako v roku 2020, za súčasných okolností sa však zdá, že odkaz na rok 2019 ako na základné obdobie je najbližším možným zástupným ukazovateľom založeným na skutočných údajoch na účely zohľadnenia dlhodobého cieľa ICAO, ktorým je uhlíkovo neutrálny rast od roku 2020, ako sa stanovuje v rezolúcii A 39 – 3. Vzhľadom na uvedené a s cieľom zachovať dostatočnú podporu, zachovať kľúčové prvky štruktúry systému CORSIA a na základe informácií, ktoré sú v súčasnosti k dispozícii, by sa mal kalendárny rok 2019 akceptovať ako základné obdobie.

([1]) Rozhodnutie Rady (EÚ) 2016/915 z 30. mája 2016 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať, pokiaľ ide o medzinárodný nástroj, ktorý majú vypracovať orgány ICAO a ktorý má viesť k vykonávaniu jednotného globálneho trhového opatrenia na emisie z medzinárodnej leteckej dopravy od roku 2020 (Ú. v. EÚ L 153, 10.6.2016, s. 32).

(7) Alternatíva predložená v súčasnej diskusii, ktorej cieľom je stanoviť rozdielne základné obdobia pre rôzne krajiny v závislosti od ich úrovne rozvoja, roku pristúpenia k systému CORSIA alebo iných kritérií, by sa nemala podporiť. Bolo by to v rozpore so zásadou nediskriminácie, ako sa pripomína v rezolúcii A40 – 19, a mohlo by to ohroziť ďalšiu existenciu systému CORSIA v jeho súčasnej podobe.

(8) Rozhodnutie (EÚ) 2016/915 by sa preto malo zmeniť tak, aby Únia a jej členské štáty mohli akceptovať kalendárny rok 2019 ako základné obdobie.

(9) Naďalej by sa mala uplatňovať zásada pravidelného preskúmavania. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že v rezolúcii A40 – 19 sa stanovuje preskúmanie systému CORSIA každé tri roky. Prvé preskúmanie sa má uskutočniť v roku 2022. Význam takéhoto preskúmania, pokiaľ ide o hodnoty emisií použité na výpočet faktorov rastu, je tým väčší, čím dlhšie trvá, aby sa v odvetví dosiahla predkrízová úroveň emisií z dopravy a s ňou súvisiacich emisií. V prípade pomalého oživovania odvetvia leteckej dopravy je pravdepodobné, že základná hodnota emisií z roku 2019 nepovedie počas „pilotnej fázy" systému CORSIA (2021 – 2023) k žiadnym minimálnym kompenzačným požiadavkám prípadne povedie k minimálnym takýmto požiadavkám. Relevantnosť takéhoto preskúmania sa zdôrazňuje potrebou zabezpečiť súlad s dlhodobým ambicióznym cieľom zníženia emisií CO_2, ktorý je v súlade s teplotnými cieľmi Parížskej dohody a ktorý má zhromaždenie ICAO posúdiť. Takéto preskúmanie by prípadne mohlo zahŕňať vymedzenie základného obdobia.

(10) Podľa článku 28b ods. 2 a 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES ([2]) by Komisia mala do 12 mesiacov od prijatia relevantných nástrojov zo strany ICAO a pred sprevádzkovaním globálneho trhového opatrenia predložiť Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej by mala posúdiť spôsoby vykonania uvedených nástrojov v práve Únie prostredníctvom revízie uvedenej smernice a mala by prípadne predložiť návrh na zavedenie systému CORSIA v súlade so zabezpečením príspevku leteckej dopravy k záväzku Únie znížiť emisie skleníkových plynov v celom hospodárstve do roku 2030,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

V prílohe k rozhodnutiu (EÚ) 2016/915 sa za druhú zarážku vkladá táto zarážka:

„– s cieľom zohľadniť vplyv pandémie COVID-19 na emisie z roku 2020 akceptuje, aby sa hodnoty emisií, ktoré sa majú použiť na výpočet faktorov rastu stanovených v systéme CORSIA, zmenili tak, aby sa vzťahovali na úrovne emisií v roku 2019;".

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Bruseli 9. júna 2020

Za Radu
predsedníčka
A. METELKO-ZGOMBIĆ

([2]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES (Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32).